

Stichting Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen

Beleidsplan 2025 - 2027

1. Inleiding

De Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen (ABH) is een van de oudste nog bestaande Nederlandse samenwerkingsverbanden naar oud vaderlands recht.

In 1987 verwierf AMEV Levensverzekering N.V., het huidige ASR Levensverzekering N.V., nagenoeg alle ambachtsporties. In 2006 heeft een ingrijpende herstructurering van de ABH plaatsgevonden.

Vanwege een grote grondruil tussen de Staat en het toenmalige Fortis, waarbij ook de ABH was betrokken, werd een groot deel van de landbouwgrond van de ABH eigendom van de Staat. Door deze en een voorgaande grote verkoop van landbouwgrond, kwam er ook een einde aan het landbouwbedrijf van de ABH. Een deel van de resterende gronden van de ABH werd vervolgens overgedragen aan ASR Levensverzekering. De ABH is in kleine vorm blijven bestaan. Om het culturele erfgoed, waaronder een omvangrijk en uniek historische archief, van de ABH in stand te houden, werd de Stichting Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen, opgericht.

In 2010 en 2012 heeft ASR het grootste deel van haar ambachtsporties verkocht aan particuliere eigenaren en hebben particulieren weer een meerderheidspositie in de ABH. Ook de Stichting ABH is met 10 ambachtsporties 'ambachtsheer'. ABH biedt met deze "doorstart" particuliere beleggers de mogelijkheid om op basis van een lange termijnvisie als ambachtsheer-grondeigenaar te investeren in grond in de Hoeksche Waard. Tegelijkertijd hebben ambachtsheren de mogelijkheid onderdeel te zijn van een levende culturele traditie die eeuwenlang heeft bestaan en nog steeds bestaat.

2. Doel en bestuur

Het doel van de Stichting ABH is:

- het in stand houden, bewaken en beheren van het met de ABH verbonden culturele en maatschappelijke erfgoed
- het culturele en maatschappelijke erfgoed van de ABH op een zodanige wijze te beheren dat toekomstige generaties hiervan gebruik kunnen blijven maken
- het bevorderen van de belangstelling voor, en het uitdragen van, het culturele en maatschappelijke erfgoed van de ABH op een zodanige wijze dat het publiek daarvan kennis kan nemen;
- het bevorderen van een actief wetenschappelijk en educatief gebruik van het culturele en maatschappelijke erfgoed van de ABH;
- het kunnen optreden als beheerder en/of ambachtsheer van de ABH en het als zodanig vervullen van de daarbij behorende taken en bevoegdheden,

De Stichting ABH is een algemeen nut beogende instelling.(ANBI) De werkzaamheden van de stichting zijn zonder winstoogmerk.

Bij de oprichting van de Stichting is door ASR Levensverzekering een startkapitaal beschikbaar gesteld van € 300.000. Daarnaast ontvangt de stichting van de ABH een jaarlijkse financiële bijdrage in de normale exploitatiekosten van de ABH van maximaal € 30.000. Dit maximumbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de consumentenprijsindex.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit vijf personen. De uitvoering van de feitelijke werkzaamheden van Stichting zijn opgedragen aan a.s.r. real estate .

3. Activiteiten, donaties en projecten

a. Dag van de Rekening en Heerendiner

De ABH heeft door de tijd heen ondanks alle veranderingen, een aantal tradities gehandhaafd. Een van de belangrijke uitingen hiervan is *De Dag van de Rekening* met daaraan gekoppeld het jaarlijkse *Heerendiner*. Traditiegetrouw vindt de *Dag van de Rekening* plaats op de derde woensdag van juni. In de Algemene vergadering van ambachtsheren wordt de rekening over het voorafgaande boekjaar vastgesteld. Deze vergadering wordt georganiseerd door de rentmeester namens het college van gecommiteerden.

Voor het *Heerendiner* worden uitgenodigd de ambachtsheren en gecommiteerden van de ABH Cromstrijen, vertegenwoordigers van beide de buurambachtsheerlijkheden en de gemeente Cromstrijen. Daarnaast kunnen een of meerdere relaties worden uitgenodigd van de ABH. Ook de Stichting ABH heeft uitnodigingsbevoegdheid.

De Stichting kent een ABH-das/shawl. Er is een reglement opgesteld voor het dragen van die das/shawl. Telkenjare wordt door de Stichting tijdens het *Heerendiner* de ABH-das/shawl uitgereikt aan één, of meerdere personen, die bijzondere inspanningen vóór en betrokkenheid met de ABH en/of de stichting ABH, heeft gedemonstreerd

De kosten van de jaarvergadering en het diner zijn voor rekening van ABH.

b. Donaties

De donaties van de Stichting ABH bestaan uit vaste, jaarlijkse donaties. De vaste donaties bestaan uit de traditionele giften door de ABH aan “de Kerk” (PKN Numansdorp), “de Armen” (diaconie PKN Numansdorp).

Daarnaast kunnen incidentele donaties worden verstrekt zoals bijvoorbeeld ten behoeve van de jaarlijkse watersnoodherdenking.

c. Beheer historisch archief en kaartencollectie.

De Stichting ABH is juridisch eigenaar van een omvangrijk historisch archief en unieke eeuwenoude kaartencollectie. Deze collectie wordt bewaard in het Regionaal Archief Dordrecht (www.regionaalarchiefdordrecht.nl) en is geconserveerd en grotendeels gedigitaliseerd waardoor het voor een groter publiek toegankelijk is. De kosten van beheer en bewaring zijn voor rekening van de stichting.

d. Exposities en lezingen

Om de rol en betekenis van de ABH voor de Hoeksche Waard en de regio alsmede het hiermee verbonden culturele en maatschappelijke erfgoed in beeld te brengen en uit te dragen op een zodanige wijze uit te dragen dat een breed publiek daarvan kennis kan nemen, is eind 2014 een nieuwe (tijdelijke) expositie gemaakt.

Historicus Arjan Nobel, die een boek schreef over het bestuur in Cromstrijen en bestuurslid is van de Stichting, verzorgt op verzoek lezingen over het unieke karakter van de Ambachtsheerlijkheid.

f. Watersnoodherdenking.

Met medewerking van en een financiële bijdrage vanuit de Ambachtsheerlijkheid is in 2003 een herdenkingsmonument tot stand gekomen op de hoek Schuringsdijk – Lange Boomweg. Het monument, de ondergrond en de directe omgeving zijn eigendom van de ABH Cromstrijen, die ook verantwoordelijk is voor het onderhoud. Jaarlijks wordt door de bewoners van Schuring een herdenkingsplechtigheid georganiseerd bij het monument

g. Projecten

.1 langjarig commitment Stichting ABH en de gemeenschap Cromstrijen

Om haar 525ste jubileumjaar extra luister bij te zetten heeft de Stichting het Stimuleringsfonds Cultuurhistorische betekenis Ambachtsheerlijkheid opgezet. Aan het stimuleringsfonds is een donatie van totaal € 52.500,- verbonden. Het bestuur van de Stichting zal in overleg met de gemeenschap Cromstrijen projecten ondersteunen die een bijdrage leveren het erfgoed in relatie met de ABH te bewaren voor toekomst. De opzet is om verschillende projecten de komende 10 jaar te ondersteunen. Het eerste project dat vanuit dit stimuleringsfonds is gefinancierd is 'Numamsdorp, gezegd buitensluis'. De Stichting heeft per 2025 een bijdrage van totaal € 56.059 verleend. De projecten die zijn ondersteund zijn:

Jaartal	naam	bedrag
2017	bijdrage restauratie kerkorgel	6.750
2018	bijdrage monument Numansdorp	25.210
2020	bijdrage panoramakijker Fort Buitensluis	6.050
2022	bijdrage verlichting Steene hut	8.500
2023	bijdrage jubileum Hoeksche Waard	2.500
2025	bijdrage informatieborden Fort Buitensluis	7.049
Totaal		56.059

Met de dotatie van de tiende verjaardag uit het langjarig commitment van de ABH is het een kleine 'overschrijding' van het oorspronkelijke budget van E 52.500 ontstaan.

.2 Actualisering van de lopende projecten

De Stichting zal zich in de komende periode opnieuw buigen over de realisatie van andere projecten. Voor projecten kan geput worden uit het door de heer Mart Ros opgestelde projectenboek. Maar andere waardevolle ideeën kunnen ook ingebracht worden.

De Stichting is op dit moment betrokken bij de ondersteuning van twee informatieborden. Dit verzoek is uit de gemeente Hoeksche Waard en de dorpskerk Numansdorp ingebracht. De Stichting bij monde van bestuurslid Arjan Nobel is betrokken bij de 'content' van deze informatieborden.

Verder is ligt er een verzoek vanuit de gemeente om de grafzerken te restaureren. Mede gelet op de eigendomsverhoudingen en het nu niet bekende zijnde budget heeft het bestuur besloten haar ondersteuning te wege nadat de projectgroep van de gemeente haar van nadere informatie voorziet.

Daarnaast inventariseert Arjan Nobel naar de mogelijkheden of er in samenwerking met de gemeente lesmateriaal kan worden ontwikkeld dat op de basisscholen ingezet kan worden waarmee de zichtbaarheid van Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen wordt verhoogd.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van november 2024

Bestuur Stichting Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen